

Előfizetési árak:
 egész évre 4 ft., félévre 2 ft.,
 negyedévre 1 ft.
 Ezen szám ára 8 kr.
 Hirdetések másoknál arak szerint.
 A lap megjelentik minden ost-
 törtökön.
 Felelős szerkesztő:
BRANKOVICS GYÖRGY

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: Deák-u. 8.
 ha a lap szellemi részét illető
 közlemények küldendők.
 Keziratok vissza nem adatnak.
 Kiadóhivatal: Arpád-ut 20.
 ha a lap anyagi részét illető közle-
 menyek az előfizetési penzek küldendők.
 Kiadótulajdonos:
FUCHS ANTAL.

PESTMEGYE SZABADELVÜ KÖZÖNSÉGÉNEK HETILAPJA.

Karácsony.

Ujpest, december hó 21-én.

Az ünnepek ünnepe, amely a szívet a szeretet és a költészet varázsával tölti be: a karácsony, ismét itt van!

Az oltárok körül, a templomokban, milliók és milliók ajkáról ismét el fog hangzani a „Halleluja! Dicsőség Istennek az egekben s legyen békesség az emberek között a földön!”

Igen, az a vezérszavak, ismét ott fog ragyogni az emberiség feje fölött, fényes sugarai ismét a békének és a szeretetnek szelid fényét fogják a világra szórni, és a fény be fog ismét hatolni a paloták és a kunyhók legsötétebb zugába: de vajjon meg fogja-e az emberi szem — ha csak egy pillanatra is, a szeretetnek és a békének ezt a felvillanását látni? vajjon meg fogja-e az emberi fül — ha csak egy pillanatra is, az angyalok karának harsonáját, hallani?! és ha meglátja és meghallja, vajjon megőrzí-e annak a fénynek, annak a menyeyi zengésnek ha csak egyetlen egy sugarát, egyetlen egy hangját is a keblében, a szívében és a lelkében?

Óh sokszor, csaknem kétezerszer látta már Bethlehem esillagát; sokszor, csaknem kétezerszer hallotta már az angyalok szózatát és az Isten dicsőségéről mindannyiszor megfélekedett, a békét háborúságaival mindannyiszor megzavarta s örömet lelte abban, ha bebizonyíthatta, hogy Isten képét, a melyre teremtett, méltatlanul hordja, hogy Istentől kapott lelkét megtagadja!

Az ember eredeti bűnének ezt a győzelmet, diadalát az égi fény és az égi szózat fölött, mindenütt tapasztaljuk ugyan, de talán sehol sem domborul ki oly élesen, mint községünk falai között.

Az embereket és az életviszonyokat megfigyelő elme csaknem arra a meggyőződésre jut, hogy édenkertjének ama kigyója, amely az első emberpárt megrottotta, s Lucifer, a tagadás szelleme, amely építeni soha — de rombolni mindig vagy: itt ütötte fel a tanyáját, mert itt talál mind a kettő legtöbb médiumra, akiket az Isten dicsőségétől eltántoríthat s a béke megzavarására, a háboruszkodás előidézésére csábíthat.

Nem az elkeseredés, hanem a tapasztalat szól belőlünk.

Községünkben nagyon sok az olyan ember, akinek egyedüli foglalkozása abból áll, hogy meggyanúsítja a becsületes munka szerzeményét, a tisztességes kabátra rádobja az utca közepéről, a mende-mondák posványából felkapott piszkos sarat; nem a közérdek, hanem az önérdek és a személyes gyűlölködés vezeti gondolatját, szavát és a tettét; a hibát, tévedést, szándékos bűnnek minősíti, s a helyett hogy embertársának testvére igyekeznék lenni, mindent elkövet a megrontására; napokat, heteket,

hónapokat s éveket áldoz arra, hogy másnak a vesztét előidézzé, s a durvaság, a szív-telenség, a személyeskedés utálatos fegyvereinek a használatától sem riad vissza!

Terünk s karácsonyi cikkünk kerete nem engedi, hogy példákkal igazoljuk állításaink minden egyes pontját, Egyet azonban fel kell említenünk.

A községi képviselő testület legutolsó közgyűlésén Dezső Lajos képviselő hozta tudomására az előjárásnak, hogy a községben azzal vádolják az előjárásot, hogy a község befolyásosabb tagjainak a járdaköltségeit elengedte. Zsoldos János közigazg. jegyző ugyan nemcsak hogy rögtön megzafolta ezt a vádat, hanem hazug rágalomnak s tisztességtelen eljárásnak jelentette azt ki, de mi egy lépéssel még tovább megyünk s nem habozunk kijelenteni, hogy ott, ahol az előjárás ellen ilyen és ehhez hasonló fegyverekkel küzdenek: ott nagyon elzüllöttek az erkölcsök; ott nagyon megfélekedtek némely emberek az angyalok szózatáról, az Isten dicsőségéről s az emberek közötti béke áldásairól!

Óh karácsonynak szent ünnepe, világozd fel elménket, s te meleg sugár a hóvilágban, ti üdvhangok a tökéletesség honábol, jöjjetek el közénk s hozzátok el a békének, a szeretetnek és biztató reménynek áldását az anyagiak hajbászatában, a gyűlölködésben eltompult embereknek!

Te pedig mindenségnek Teremtője, Megváltója és Fenntartója adj a jó, munkás, közjóért fáradozó, sérelmeket szenvedő embereknek boldog karácsonyi ünnepeket s engedd, hogy a községnek minden polgára, minden tagja kitörülhetlenül a lelkébe véssé az angyalok ama szózatát: „Halleluja! Dicsőség Istennek az egekben s legyen békesség az emberek között a földön!”

A községi képviselőtestület közgyűlése.

— F. hó 16-án. —

A közgyűlést Lindt János bíró pont 3 órakor megnyitván, Zsoldos János közig. jegyző üdvözölte a képviselőtestület új tagját Mauks János esküdtet, aki megköszönvén a benne helyezett bizalmat, kijelenté, hogy azzal igen is elni fog, de sohasem fog visszaelni.

A jegyzőkönyv felolvasása és hitelesítése után a képviselőtestület a következő határozatokat hozta:

1. Miután a kereskedelemügyi miniszter a mérték-hitelesítési jog további bérbeadását a törvény értelmében nem engedélyezi s a községet arra kötelezi, hogy a mérték-hitelesítési jogát maga gyakorolja, utasított az előjárásot, hogy a kérdéssel foglalkozzék s tegyen javaslatot a közgyűlésnek.

2. A vármegyei törvényhatóságnak azon végzését, amellyel Czipauer Jánosnak és Csepreghy Pálnak az új községhez építése tárgyában beadott felelősségét elutasította, a közgyűlés tiszteletteljesen tudomásul vette. Csepreghy Pál azonban a belügyminiszterhez megfélebbezte.

3. A cs. és kir. 4-ik hadtestparancsnokság temető-terület áterjedés iránt kereste meg az előjárásot, miután azonban a megkeresés német nyelven volt megfogalmazva, a közgyűlés utasította az előjárásot, hogy a hadtestparancsnokságot kérelmenek magyar nyelven leendő betérjesztésére szólítsa föl.

4. A járás főszolgabírójának azon rendeletét, amellyel — tekintettel a sürgős adóügyi munkákra — az adóügyi osztályban 3 ideiglenes munkaerő alkalmazását elrendelte, a közgyűlés tudomásul vette.

5. Az 1878-ik évben leírt állami egyenes adók után esedekes 1655 frt 85 kr. községi pótdadónak a leírását a közgyűlés jóvá hagyta.

6. A légszusz szerződés felmondása ügyében dr. Kiss Sándor és dr. Dömötör Lászlótól beszerzett jogi vélemények felolvasatván, a közgyűlés az egybehangzó jogvélemények alapján s tekintettel azon körülményre, hogy a budapesti légszuszársulat az előjárás felmondását el nem fogadta s tudomásul nem vette, határozatilag kimondotta, hogy: a felmondási határidő megállapítása tárgyában per indíttassék s egy bizottság küldessék ki annak a szak-szerű megállapítására, hogy a községre nevezve, a légszusz társulattal kötött szerződésben a további 25 évre megállapított kedvezmény, avagy a villanyvilágítás berendezése előnyösebb-e?! A bizottság tagjait Wolfner Tivadar, dr. Kiss Sándor, dr. Dömötör László, Friedmann Armin, Geró Zsigmond, Ladányi Zsigmond, Zsoldos János jegyző s Lindt János bíró választották meg. A közgyűlés dr. Kiss Sándor és dr. Dömötör Lászlónak a jogi vélemény adásáért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

7. A járásbírói végleges fogház vétele tárgyában a közgyűlés a községhez építő bizottságot bízta meg, a kisszabványu fogház felépítésével. Megjegyezzük, hogy e végleges fogház 16—18,000 frtba fog kerülni s a költség a község nagy kölcsönéből fog fedeztetni.

8. Boskovics Alajos elhunyt községi képviselőnek állítandó síremléke tárgyában a közgyűlés a síremlék felállításához egyhangulag hozzájárult s e célra 250 frtot szavazott meg.

9. Az 1900-ik évi községi választókat igazoló választmányba a képviselőtestület a maga részéről Illek Vincze és Friedmann Armin képviselőket küldte ki.

10. Az aszfaltjárda költségek kedvezőbb fizetési módokat iránt beadott kérvények és a járdaépítés ügyére vonatkozó panaszok tárgyában a közgyűlés beható vita után egyhangú határozattal kimondotta: hogy: a kérvényezőknél a 30 éves törlesztési kedvezmény megadatik, s minden egyéb panasz elutasítatik. A dr. Ladányi Zsigmond kérvényében hangsúlyozott azon kérelemre vonatkozólag pedig, hogy az örökberletű telkek járdaköltségeinek fele részben való megterítésére a földbirtokos gróf Károlyi Sándor is köteleztessék, a közgyűlés azt határozta, hogy dr. Sámuel Lázár jogi véleménye kikérressék. Megjegyünk hogy a kedvezmény, amely szerint a kérvényezők összes járdafartozásaikat (94,000 frt) 60 fel év alatt 5% kamattal, vagyis a tőke törlesztéssel együtt minden 100 frt után 6 frt 50 krral törleszthetik: a községet 1900 január 1-től 5000 frttal terheli, mert a községnek 15 év alatt kikell az egész járdaköltséget fizetni.

11. Gurányi István adóügyi jegyzőnek, a közgyűlés, Illek Vincze önálló indítványára 200 frt segélyt szavazott meg.

12. Az izraelita hitközség abbéli kérelmére, hogy az újpesti illetőségű izraelita vallású árvák, a szokásos tartásdíj mellett az izraelita árvaházban helyeztessenek el, a közgyűlés elhatározta, hogy a kérelemnek helyt ad mindaddig, amíg a község összes árváit, saját árvaházában el nem helyezheti.

13. A községnél alkalmazott napidíjasok részére a közgyűlés a teli hónapokra vagyis f. é. november hó 1-től 1900. május hó 1-ig drágasági pótlék címén 5 frt havi segélyt szavazott meg.

14. Az újpesti zeneművelő egyesület (Conservatorium) segélyezésére a közgyűlés 200 frtot szavazott meg.

15. Földes Károly állami iskolai igazgató, gazdasági ismétlő-iskola felállítását tervezve, Újpesten, a község támogatását kérelmezte. A közgyűlés, tekintettel arra, hogy Újpest lakosainak mindenük van, csak földjük nincs s így mezői gazdaságot sem folytatnak, a kérvény fölött napirendretért.

16. Link Bernát piacbérlet kártérítés iránti kérelmét a közgyűlés elutasította, mert szerződése szerint helypenzt nemcsak a templomtéren, hanem az egész község területén szedhet, s így ha az elarusítók egy része a templomterőről a szena-terre tereltetik, kárt egyáltalában nem szenved.

17. Mazúr János és társának, Krecsner Ede és társának a telekfelosztási engedélyeztetett.

18. Wolfner Tivadar, dr. Kiss Sándor és Szőnyi Rikhard községi képviselőknek melegező szoba és menhely felállítása iránti indítványát a közgyűlés egyhangúlag elfogadta s az előjárásait annak berendezésére utasította.

Ezzel a közgyűlés véget ért.

H I R E K.

Boldog Karácsonyi ünnepeket kívánunk lapunk t. előfizetőinek, olvasóinak, munkatársainak, barátainak, ismerőseinek s e község minden polgárának.

— **A község 1900-ik évi költségvetési előirányzata** f. é. december hó 15-én közszemlélre kitétetett s f. hó 30-ig az érdeklődők által a község házában megtekinthető. E költségvetési előirányzat a f. é. december hó 30-án d. u. 3 órakor tartandó képviselőtestületi rendes közgyűlésen leszén megállapítandó. A jövő évi költségvetésből egyelőre csak annyit közlünk olvasóinkkal, hogy a községi pótladó egy fillérrel sem emelkedett s a f. é. százaléka megmarad.

— **Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun-Vármegye** legtöbb adót fizelő bizottsági tagjai Újpestről az 1900-ik évre a következők: dr. Hedervári Soma, Diamantstein Lajos, Mauthner Mihály, Csepicsányi Béla, Ladányi Zsigmond, dr. Kiss Sándor, Becze Imre, Schreiber Gyula, Löwi Bernát, Schwartz Jakab, Wolfner Gyula, Fürst Gerson, Lindt János és Löwi Ignác.

— **A fővárosi vámházak** átvelele és a vámsorompók bejárása f. hó 19-én ejtetett meg. Újpest község részéről Wolfner Tivadar országgyűlési képviselő, Zsoldos János közig. jegyző, Egyedi Lajos gyáros és Hoffer Miksa községi mérnök vettek a bejárásban részt. Ez alkalommal községünk képviselői azt tapasztalták, hogy a székfőváros a Temető-utca folytatási pontján, az Angyalbódn is vámsorompót állított föl, a mi annyit jelent, hogy minden újpesti kocsi megvámoltatnak. Újpest képviselői ezen vámsorompónak az athelyezését kérték és Zsoldos János közig. jegyző Hoffer M. mérnökkel már f. hó 20-án a székfővárosi polgármesterenél Halmosnál is meglette a szükséges lépéseket.

— **A korcsmak rendőri felügyelete.** Miként már megírtuk, az 1900. évi január 1-jevel életbe lépő új italmérési törvény végrehajtására vonatkozólag Szell Kálmán miniszterelnök, mint belügyminiszter, szigorú rendeletet adott ki a korcsmakban gyakorlandó rendőri és orvosrendőri felügyelet tárgyában. Ez a terjedelmes rendelet intézkedik a felügyeletet gyakorló hatóságokról, a közegészségügyi és orvosrendőri tilalmakról, a közérkölcseiségi és rendőri felügyelet terjedelméről és a kihágások szigorú büntetéséről. A legkisebb büntetés 200 koronáig terjedhet. Ezenkívül a korcsmáros italmérési jogosítványát is elveszti. A részegség megállása és a korcsmai hiteltől szóló törvény megtartása iránt különösen kötelezve vannak a korcsmárosok. Szerencsejátékot nem szabad üzni a korcsmakban, valamint Szell Kálmán rendelete értelmében a pinczerek és pinczérnők a vendégekkel szemben magukat illedemesen tartoznak viselni. A női alkalmazottak, ha erkölcssten

életet folytatnak, az italmérésből kitiltandók. Ezen kívül legkevesebb 40 koronáig terjedő pénzbírsággal sújtandók. Az egészségtelen etelek és hamisított borok miatt szintén elveszti a korcsmáros jogosítványát,

— **Az arvagyermekek öröme.** A jószívű emberbarátok mint minden évben, úgy az idén is állítanak karácsonyfát a község árváinak. A hatalmas tölgyfa, amely Barth Mór esküdt ajándéka, bizonyára gazdagon megtelik a sok ragyogó aprósággal, játékkal és eddességgel s az az örömlüz, mely majd az árvák szemében a kiosztás pillanatában kigyul, bizonyára edes jutalmat fogja képezni azoknak, akik a szeretet nagy ünnepén róluk sem feledkeztek meg. A község árváinak, a község árvaházában f. hó 24-én d. u. 4 órakor lesz a karácsonyfa ünnepélye, amelyre az előjáróság tagjai, az árvák barátjai, lapunk útján is meghívotnak Karpáthy József községamált.

— **Az ipartestület előjáróságának** a december havi ülésén előterjesztett jelentésekből kitűnik, hogy f. é. november havában összesen 940 munkakönyv (687 iparos-seged 253 gyári-munkás könyve) láttamzattott. Munkába lépett 271-, munkából kilépett 416 iparos-seged. Szerződötletelt 20 iparos-tanoncz, s felszabadult 27. Munkakönyvet kapott 77, ideiglenes igazolványt 50. Iparigazolványt nyert 20 iparos, iparát beszüntette 8. Panaszt beadott 35, ebből elintéztetett 21. A penztár bevétele 389 frt 80 kr., kiadása 235 frt 18 kr. Összes maradványa 2782 frt 22 kr. Az előjáróság ugyanekkor a kereskedelmi miniszternek lapunk múlt számában közölt vezetésének felolvasása után elhatározta, hogy alapszabályainak úgy a tanoncz-szegődötletes és szabadítási díjakra, mint a tüköri állás véglegessegére vonatkozó pontjait, a jövő évi közgyűlésen módosítani fogja, mert hát a főelv az, hogy ne hagyja magát Schlezinger!

— **Postai figyelemztetes.** A budapesti posta- és távirtda-hivatal igazgatója, a postai szállítás akadálytalan végzése céljából a következőkre figyelemzteti a közönséget:

1. Pénzt legcélszerűbb postautalványon küldeni, de lehet szabályosan pecsételt leveleiben is. Más holmival azonban pénzt vagy ékszerrel nem szabad egybeesomagolni. 2. Csomagolásra faladát, vesszőből font kosarat, viaszos vagy tiszta vasznát, csekély súlyú és kisebb értékű tárgynál pedig többrétegű erős csomagoló papírost lehet használni. Újság és czukorpapírosba csomagolt tárgyat a posta nem szállít. A vászouba vagy papírosba burkolt csomagot csomó nélküli zsinaggal többször és szorosan kell átkötni s a zsinag keresztvezeit jó minőségű pecsétviaszszal úgy átkötni, hogy a nyílásokon a csomag tartalmához senki hozzá ne férhessen. A pecsételéshez vésett pecsétnyomó szükséges. 3. Pontos címet, nevet, lakóhelyet, utolsó postát, polgári foglalkozást lehetőleg a csomag burkolatára kell írni s ha ez nem lehetséges, akkor kis fatáblára, bőr vagy erős papírmézőre kell ráírni a címet. A papírlapra ut címet a burkolatra kell ragasztani s ezenkívül a zsinaget úgy megkötöni, hogy keresztveze a címíraton legyen. 4. Kívánatos, hogy a csomagba még egy külön lapot tegyünk, amelyen a címírat összes adatai, továbbá a faladó neve és lakása rajta legyenek, arra az esetre, hogy ha a külső címírat elesnék, elveszne vagy olvashatatlanra válnék, a belső cse-dula alapján kézbesíteni lehessen a csomagot. E helyes rendelkezést a csomag biztossága érdekében valóban ajánlatos szem előtt tartani. 5. A csomag tartalmát a címíraton és a szállítólevelel részletesen és pontosan kell feltüntetni. A Budapestre és Bec-be szóló csomagokon a szállítóleveleken, ha azokban élelmiszer, illetve fogyasztási adó alá eső tárgy van, (húsnemű, szesz, italok) akkor a mennyiség kiírása is szükséges (például szalonna 1 1/2 kiló, egy pelyka 3 kiló, 2 liter bor stb.) A tartalom ilyen részletes megjelölése, a fogyasztási adó kivétele szempontjából szükséges és a gyors kézbesítést előmozdítja. A tartós csomagolás és a tüzetes címzés azért oly fontos, mert a zselvzerületen és hiányos csomagolás, illetve a helytelen és hiányos címzés következményeiért a posta egyrészt nem vállal felelősséget, másrészt a hiányos csomagolás következtében a csomagok utközben könnyen megsérülhetnek, illetve a hiányos címzés miatt azok vagy általában nem, vagy csak késedelemmel kézbesíthetők. 6. A postaiszolgálat végül kér: a közönséget, hogy csomagjait lehetőleg a déli órákban adja postára. A vidéken a posta elindulása előtt jóval korábban kell elküldeni a csomagot, Budapesten pedig ajánlatos, hogy a karácsonyra szánt küldeményeket lehetőleg két-három nappal az ünnep előtt mindenki postára adja, mert csak így lehetséges az anyag megtorlódása mellett a pontos és helyes továbbkúldés.

— **A járásbírósgai fogház** berendezése, melyet a királyi ügyész a váci fegyintézetben készíttetett, 1475 frtba került a községnek. E berendezés annak idejében a végleges fogházba is át fog vitetni.

— **A karácsonyi művásár.** A »Közművelődési kör«-ben rendezett művásáron ifj. Bachmann Károly, Pörge Gergely, Barcza Lajos,

Egervári Potemkin, Lineck Lajos, Rubovics Márk, Pálya Celestin és Pálya Carolus, Sávely, Hegedüs (Geiger), Thurmayer és Racz Sándor állították ki szívből ezebb műveiket, melyek közül Erben Samu mindjárt az első napon 3 kepet vásárolt meg. Nevezetesen: Rubovics-tól a »Duna mellett«, Pálya Carolustól a »Csendelet« és Roth Sándortól a »Zsolyében« című kepeket. Ennek kapcsán megjegyezzük, hogy a székfővárosi műtárlat mostani nagyszabású kiállításán művészeink közül Barcza Lajos »Libatömő«, Racz Sándor »Bemutató« című festményével és Andrija József »Le-gyen meg a te ékaratod« című domborművel szerepelnek.

— **Hazi hangverseny.** Az »Ujpesti zeneművelő egyesület« f. é. december hó 16-án rendezte ez idei H. hazi hangversenyt. A hangverseny fenyőpontját Plaschka Stefania kisaszszony eneke kepezte, aki erőteljes, esengő hangjával nagyon szépen enekelte Doppler F. »lika« cz. operájának egy ariáját, Kaldy Gy. »Csalogány dalát« s Gastoldon S. »Musica, proibita« című dalát s enekeivel, melyet meg is kellett ismételnie, viharos tapsokat aratott. A műsor többi pontját Pásold A. tanár hegedű-játéka és Mann R. tanárnő pompás zongora-játéka kepezte, s mindkettőnek az elismeres tapsaival mondott köszönetet a művezetert, a nagyszámú s válogatott közönség.

— **Tüzelőfa a szegényeknek.** Wolfner Gyula és Társa 5 öl tüzi fat bocsatott a szegények közötti kiosztás céljából a község előjáróságának rendelkezésére. A szép tett önmagát dicseri.

— **Szilyveszter-estély.** Az újpesti »Közművelődési kör« f. hó 31-én művész-estélyt rendez, a melyen Hedervári Erzsike, a m. kir. zeneakadémia tagja Varsányi Irén a vigszínház tagja, Mann Miksa zenetanárnő, Szerémi Zoltan a vigszínház tagja, Bartókne Goldmark Kornelia hegedűművésznő, Erkel Gyula zeneakadémiai igazgató ígérték meg közreműködésüket. Az estély kezdete este fél kilenc órakor. Belepti-díj egy korona. A tiszta jövedelem a nepekonyha és a kör könyvtár alapja javára fordítatik.

— **Hedervári Erzsike dalénekesnő.** Községünk orvosa, dr. Hedervári Soma büszke lehet gyermekeire. Lapunk múlt számában adtunk hírt arról, hogy Lehel fia egy kolozsvári napilap előre állott, most pedig örömmel közöljük, hogy Erzsike leánya rendkívüli tetszést aratott Korcsák Ida zongoraművésznőnek a Royal-szállóban rendezett hangversenyen. Hedervári Erzsike szép mezzoszoprán hangjával, kerekded előadásával s kifejezes teljes enekeivel — általános meggyőződés szerint — már most is számottevő dalénekesnő s a legszebb jövő vár reája.

— **Karácsonyi és ujevi ajándéknak** legszebb és legmeltóbb a könyv. Aki szép könyvvel, s mégis olcsón akar meglepetést szerezni családjának, ismerőseinek, az vásároljon Ruzitska Ármán könyvkereskedőnél (Budapest, Muzzeum-körút 3. sz.) kinek most jelent meg az árjegyzéke. A legújabb művek hihetetlen olcsó áron kaphatók náta, s mintegy 800 ezer kötetből áll a raktára, tehát a választék nagy és gazdag. Zeneművek, az irodalom legszebb termékei hallatlan olcsó áron kaphatók Ruzitskánál. Újból ajánljuk t. olvasóink figyelmébe.

— **Férfi-estély.** Az újpesti »Közművelődési kör«-ben ma f. hó 21-én este 8 órakor van az első férfi-estély. Jövő esztőtörtökön női-estély leend.

— **Egy állami szolgáló sorsa — Újpesten.** Lapunk okt. 7-ki számában megjelent híre vonatkozólag a következő felvilágosító sorokat küldte Radoch József igazgató lapunk szerkesztőségéhez: »Rády György már az 1897/8-diki tanév vége felé felmondta a szolgálatot, folyamodván egyúttal a nmeltóságú vall. és közoktatásügyi miniszter urhoz nemi segélyért, illetőleg évi kegydíjért. E kérelmének kedvezőtlen elintézése után helyén való meghagyását kérte még egy évre, amit neki meg is adtam. A folyó tanév elején azt a tanácsot adtam neki, hogy maradjon meg olyan formán még a szolgálatban, hogy segítséget vegyen maga mellé, de ő ezt az ajánlatomat sem fogadta el s távozott. Így fosztottam én meg erőszakosan Rádyt az állásától, kinek kegyetlenségem tetézéseül meg egy pár folyamodványt magam is irtam.«

— Az iparos-munkások képzésére alakult **ujpesti bizottság** f. évi december hó 24-én tartandó előadását a gyermekeknek szentelt karácsonyi ünnepélyt rendez és karácsonyfát állít a szegény munkások gyermekei számára. Aki a szeretet nevében a karácsonyfához hozzá akarnak bármily csekélységgel járulni, szíveskedjenek adományaikat szombat reggeltől vasárnap délig a Colosseumba küldeni, ahol azokat a bizottság tagjai köszönettel át fogják venni. Az ünnepélyes előadás kezdete vasárnap d. u. 4 órakor, amelyre lapunk utján is tisztelettel meghívja a közönséget, a jószívű adakozókat a bizottság nevében titkára, Endre János. — A karácsonyi ünnepély műsora a következő: 1. Karácsonyi ének. Éneklő: a gyermekek. 2. Karácsonyi mesék. Meséli: Endre János. 3. Dalok. Éneklő: Bodnár Karolin k. a., zongorán kísérő: Sztávy Margit k. a. 4. A megfagyott gyermek. Szavalja: Levay Jenő. 5. A bethlehemi pásztor fiú. Szavalja: Kalamár Nándor. 6. Dalok. Éneklő: Bodnár Karolin k. a., zongorán kísérő: Sztávy Margit k. a. 7. Karácsonyi ajándék. Szavalja: Marek Tivadar. 8. Az árva. Szavalja: Posztl J. 9. Karácsonyi ének. Éneklő: a gyermekek. 10. A magyar nemzet (induló). Éneklő: a gyermekek. Ünnepély után ajándék kiosztás és a szegény gyermekek megvendégelése.

— **Potz Mihály-fele** asztaltársaság f. hó 17-én, vasárnap tartotta meg gyermekfelruházási ünnepélyét. Ez alkalommal 6 fiú és 2 leányka részesült az asztaltársaság dícséretre nem szoruló jötekonyságában. A gyermekek meleg ruhát és cipőt kaptak, míg a sapkáról a jószívűsegeről ismert Jeek Ödön, dalardánk jóhangú basszistája gondoskodott a sajátjából. Kaptak a gyermekek tanulságos könyveket is, azonkívül pompás megvendégelésben is volt részük. Az ünnepélyen jelen volt Lindt János közsegi bíró és Csepreghy Pál közsegi képviselő is. Előbbi köszönetet mondott az asztaltársaság jötekonyságáért, majd Medveczky Edé mondott a szegények segítségére buzdító hatásos beszédet, végül Reichert Miklós mondott köszönetet a megjelenteknek. Közben az ujpesti dalkör énekelt ifj. Erkel Sándor karnagy vezetésével a disznótoros vacsora mellett vidító dalokat, nem mulasztván el jó mogyoróival — elég sűrűn — öblögetni a torkokat. Wukicsévics tenorista — mint az Perottival is megesett — berekedt. Egyéb baj nem történt.

— **Ötszáz forint a szegényeknek.** Az ujpesti izraelita nőegylet f. e. december hó 9-én tartott zarkörű baljának tiszta jövedelméből 500 frtot osztott ki segélyképen a szegényeknek.

— **Nagyszabású hangverseny.** Az ujpesti zeneművelő egyesület december havi választmányi ülésén elhatározta, hogy jövő évi márczius hó első napjaiban nagyszabású hangversenyt fog rendezni, amely hangverseny nem csak az ujpestieket, hanem a budapest illetékes köröit is hivatalos lesz meggyőzni arról, hogy zeneművelő egyesületünk a zeneművelésnek magas fokán áll.

IRODALOM.

Uj kötetek az Olcsó Könyvtárban. Legregibb gyűjteményes vállalatunk, mely oly tapintatosan valogatja meg a hazai és külföldi irodalomból azt, a mire a nagyközönségnek és az iskolának szüksége van: ismét új kötetekkel gazdagodott. Kisfaludy Károly két pompás vígjátéka, »Mátyás deák és Hűség próbája« nyitja meg az új sorozatot. (1147 sz.) Az elsőt az új közepiskolai tanterv kötelező olvasmányul rendeli, de mennyivel jobban illenek műkedvelő színpadokra is e történelmünk kiváló alakjait annyira jellemző két apróság, mint sok modern léhaság! Imre Sándor terjedelmes tanulmánya »A népköltészetről és nepszóló« (1148—52. sz.) a jeles esztétikusnak kiváló gondóval készült munkája, mely a hazai és idegen nepek népi költészetének főmotívumait kutatja. Leskovár Jankó »Roskadozó kastélyok« című szép beszélyét a szláv irodalom szorgalmas magyarítója, Margalics Edé ültette át (1153—56 sz.). Márki Sándor melyreható essayje: »A középkor főbb krónikásai«. Kritikailag ismerteti ebben a magyarok honfoglalása koráig ismert krónikásokat, a kik hiteles és megbízható adatokat jegyeztek föl őseinkről és pedig: Jordanes, Procopius, Toursi, Gergely, Fredegár. Paulusz Diaconus, Einhard, Rimbirt szent Anskarja krónikáit és végül egy összefoglaló fejezetben mindazon

középkori krónikásokat, a kik a magyar történetírás kútforrása. Értékes gyűjtemény Jánosi Gusztáv. »Angol, francia és olasz költők« (1159—60. sz.) válogatott gyűjteménye Hugo Viktor, Coppee, Moore, Longfellov, Stecchetti, Byron, Ariosto stb. szebb verseinek. Nagy érdeklődésre tarthat végül számot Riedl Frigyes könyve: »Magyarok Rómában«. (1161—62. sz.) A stiliztikailag is gondóval megírt tanulmány az örök városban minden idők óta megfordult magyar írókról és tudósokról szól. Az »Olcsó Könyvtár« egyes számai 10 krajczáron minden hazai könyvkereskedésben kaphatók.

A socialismus. A socialismus nem oly modern fogalom, mint sokan gondolják. Egyidős az államrendek kialakulásával. Minden államrend pyramis alakban épül fel. A felső osztályok az alsók nagyobb tömegén állanak. S az alsók ósidóktól fogva nehezen viselik ezt a terhet. A Nilus völgyében az ósidók elnyomottainak sóhaja vegyült a szelbe, könnyeik peregték a folyóba; Hellást rabszolgálgatások riasztgatták meg; Rómában nem csak egyszer volt secessio; Spartacus gladiator- és rabzolgatáza sem egyedül áll. Az első secessio idején Menenius Agrippa oly mesét mondott a városból kivonult népnek, mely példabeszéddé vált, s minden socialis mozgalomra ráillik. Azt mondta el a népnek, hogy a festreszek egyszer föllazadtak; miért dolgozzanak ők folytonosan, mikor a tunya gyomor a közepben nyugodva, a kez, láb és esz minden keresményt föl emeszt. Amde a gyomor azt mondta a lazongóknak: ne adjatok hát ennem, de ti bánjátok meg. Ti nekem kerestek, de én visszaadom keresményeteket, közöttek elosztva. Ha nem dolgoztok, én elpusztulok, de utánam pusztultok ti is. — A kivonult nép megértette a példabeszédet. Bölcsesség volt abban, s a bölcsesség mindenható, mindenkit meggyőz. Visszamentek a városba. Róma urai a plebs terhei voltak, nem egyszer valóban zarnokai, de birodalmakat hadítottak e népnek, az általok gyűjtött vagyont visszaadtak neki ingyen ellátásban, közünnepben, játékok rendezésében, földosztásban. Vagyonuk nemzeti vagyon volt, mely meggarantozta a római nevet. S a plebs mindannyiszor belátta, hogy a különböző osztályok egy nagyobb egységben egyesülnek, melynek osztályharczai fölött a nemzeti nagyság g-niusza erintetlen főnségben lebeg. Ebben a folytonos belátásban, ebben az egymással való harc esendes kiegyenlítésében rejlik Róma államalkotó, jogrendszerző ereje. Az erős nemzeti erzés, s az osztályok érdekei közönségének biztos tudata teremtette meg s óvta meg vezetés válságtól birodalmukat. Erről a római társadalomról és birodalomról szól a »Nagy Képes Világtörténet« III. köteté, melyből most jelent meg egy új rész a vállalat 47-ik füzetében. Az egész mű 12 kötetből fog

állani. Egy kötet ára 8 frt, megrendelhető minden hazai könyvkereskedésben, s havi részletfizetésre is Révai Testvérek, Irod. Int. Rt. (Budapest, VIII., Üllői-ut 18. sz.) Évenként 4 kötet jelenik meg.

A legolcsóbb Petőfi-kiadás. Az Athenaeum, mely már annyiszor megmutatta, hogy szeretettel és lelkesedéssel szolgálja a magyar nemzeti irodalom ügyét, most ismét olyan kiadvánnyal lép a közönség elé, melyről csak a legnagyobb elismerés hagján szóihatunk. Petőfi Sándornak összes költeményeit adta ki — egy koronás, csinos borítékú vaskos kötetben. Nem tuloznunk, ha azt mondjuk, hogy ez a tény valóságos irodalmi esemény, a melynek jelentősége sokkal nagyobb, mint száz más szenzációt kelítő aktualitásé. Mert ugyszólván ezek és ezek óhajítását valóítja meg, ezeket, kik nem tudnak nagyobb anyagi áldozatokat hozni az irodalomért és ezeket, kiknek hő vágyuk volt, hogy a magyar nemzet legnagyobb költője otthon legyen minden magyar ember házában, hogy halhatatlan művei a legszegényebb kunyhónak asztalán is ott fekdjenek. És ime az Athenaeum, mely már eddig is olyan nagy érdemeket szerzett magának Petőfi-kiadásával, megvalósította ezt az álmot. Hozzáferhetővé teszi Petőfi-kiadását, az emberi szív minden érzését visszatükröző énekeket mindenek számára, lehetővé teszi, hogy a legszegényebb is reményt, vigaszt merítsen belőlük, hogy lelkesedjen rajtuk és gyönyörködjen bennük. Ugy érezzük, hogy Petőfi halhatatlan szelleme velünk örül, mert ez a kiadás vagyai szerint való lehet. Így akarhatott ő a nemzet, a nép egyetemessége elé lépni. Egyszerű köntösben, mindenki számára hozzáférhetően. Az egész nemzetet szerető szívéhez ölelte, érezhesse hat mindenki dobogását. Valóban az Athenaeum nem adhatott volna szebb ajándékot a magyar népnek a közelgő ünnepekre, mint ezt a kötetet. Ajándéknak nevezhetjük szándékosan, mert mi egyéb egy 800 oldalas kötet, melynek ára egy korona? És meg vagyunk győződve, hogy a magyar közönség öröme ezuttal tetthen fog megnyilvánulni, hogy ez a kötet gyorsan meg fogja tenni hódító körútját az országban és valóban az ázuleszen, a minek lennie kell, valamennyiünknek bibliája, mely hazaszeretetünket, a jövőbe vetett hitünket erősíti, fajdalmainkat enyhíti és a belőle kiáradó örökszép eszmékkel, melyes érzésekkel nemesítön, tisztíon hat ifjak és öregek lelkére egyaránt!

Szerkesztői üzenetek.

A XX. század. Vilmos császár és a pápa már döntöttek e kérdésben. Vilmos császár 1900 január elsején az éjféli után következő első perczben fogadja az üdvözléseket, a pápa most és 1901 január hó 1-én is megünnepeli a 20-ik század első perczét, mert az egész évet szentévé avatta. Ünnepelje tehát ön is most, vagy egy év múlva, avagy ünnepelje mind a két esetben, tetszésére bizzuk.

Előfizetési felhívás

„Képes Családi Lapok“

szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilapra.

A »Képes Családi Lapok« olyan szellemben és irányban van szerkesztve hogy ifjú és öreg külön s együttvéve élvezettel olvashatja.

A »Képes Családi Lapok« minden évben négy külön beköthető regényt ad ingyenes mellékletül előfizetőinek.

A »Képes Családi Lapok« borítéka szellemes és szórakoztató csevegések illetve kérdések és feleletek tárháza és így az előfizetők díjtalanul közzölhetik gondolatáikat az »Előfizetők postájá«-ban.

A »Képes Családi Lapok« előfizetési ára a »Hölgyek Lapja« című divatlappal és a külön beköthető »Regénymelléklet«-tel együtt:

Egész évre	---	---	---	6 frt	— kr.
Fele évre	---	---	---	3 frt	— kr.
Negyed évre	---	---	---	1 frt 50	kr.

A »Képes Családi Lapok« annak, a ki az előfizetési összeget és azonkívül még 80 kr. csomagolási és postaszállítási díjat egyszerre beküldi, elismerésül még külön 4 legújabb regényt küld ingyen és bérmentve.

A »Képes Családi Lapok« mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld mindazoknak, a kik eziránt — legczélszerűbben levelezőlapon — hozzáfordulnak.

A »Képes Családi Lapok« kiadóhivatala

Budapest, V., Vadász-utca 14. (Saját házában.)

Karácsonyi vásár! Ujévi kiállítás!

Karácsonyfadiszítések!

Legalkalmasabb karácsonyi és ujévi ajándékok, u. m. **ifjúsági iratok, képeskönyvek, horgony építőszekrények**, mindennemű **játékok, fénykép-, emlék- és levelezőlapgyűjtő-albumok**, legszebb kivitelű **látképes-, művész- és virágos levelezőlapok**, legfinomabb „Ivory“ és „Princess“ levélpapírok **elegáns casettákban**, valódi és utánozott **csontfedelű imakönyvek, kö- és könyvnyomatu névjegyek, naptárak és kalendáriumok**

feltűnő olcsó árakban,

a legszolidabb kiszolgálás mellett.

SCHÖN BERNÁT

könyvkereskedő, papir- és nyomtatványszállító

Ujpest, Árpád-ut 15.

Fiókküzet: István-tér és templom-
utca sarkán.

É r t e s i t é s .

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek becses tudomására adni, **hogy teljesen ujonnan felépült, megnagyított és ujonnan berendezett**

PANNONIÁHOZ

czimzett **kávéházamat** Árpád-ut 48. szám alatt augusztus hó 10-én megnyitottam.

Nagyérdemű közönség! Mielőtt e nagyobb szabásu helyiséget igen tisztelt vendégeim becses rendelkezésére boesátottam, bátorkodom felemlíteni, hogy sem költséget, sem fáradságot, sem pedig időt nem kimélve főtörekvésem oda irányult, miszerint a főváros legnagyobb és legfényesebb kávéházaival minden tekintetben a versenyt kiállhassam és ebből kifolyólag a kor haladásával lépést tarthassak.

Tudva pedig azt, hogy Ujpest nagyrabecsült közönsége mindenkor becses támogatásával ajándékozott meg, — iparkodni fogok ezt csekélységemtől telhetőleg ezután is méltányolni a szerint, hogy ugy a kényelem, mint az egészség szempontjából, kellemes szórakozást nyujthassak, valamint kifogástalan és előzékeny kiszolgálással, mindenféle tekintetben méltó legyek továbbra is igen tisztelt vendégeim nagyrabecsült pártfogására.

Naponta kitűnő czigányzene, kifogástalan italok, hideg ételek, a legujabb tekeasztalok, mindenféle szórakoztató játékok valamint az összes hazai és külföldi napi- és hetilapok.

A legpontosabb kiszolgálásról biztosítva nagyon tisztelt vendégeimet, ismételve azon alázatos kérésemet, hogy becses támogatásukkal engem továbbra is megajándékozni méltóztassanak.

Kiváló tisztelettel

Allandó bérkocsi-állomás Deicht Gézától.

Feldmann József

a »Pannonia« kávéház tulajdonosa.